

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในเขตการศึกษา 3

สรุปผลการวิจัย

ชุดที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ให้สัมภาษณ์เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 45 ปี วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุราชการระหว่าง 21 - 25 ปี และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบัน น้อยกว่า 1 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยจะวิเคราะห์ตามประเด็นสำคัญ 4 ด้าน คือ

2.1 นโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรทุกโรงเรียน โดยมีลักษณะของนโยบายเพื่อตอบสนองความสนใจของนักเรียนให้มากที่สุด และสนับสนุนกิจกรรมนักเรียนทุกรูปแบบ

สำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักเรียน ทุกโรงเรียนมีการกำหนดไว้ โดยมีลักษณะของวัตถุประสงค์ในการจัดให้สัมพันธ์กับหลักสูตรและส่งเสริมนักเรียนผู้มีความรู้ความสามารถ

ส่วนผู้ที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่า ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่ายเป็นผู้กำหนด

ในการกำหนดแผนภูมิโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน ทุกโรงเรียนมีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร โดยจะสัมพันธ์กับฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปกครองหรือฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายธุรการ และฝ่ายบริการ ตามลำดับ

สำหรับการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกำหนดตามคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ

2.2 การวางแผนกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนมีการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี บางโรงเรียนยังมีแผนพัฒนาระยะ 3 ปี และแผนพัฒนาระยะ 5 ปี อีกด้วย นอกจากนั้นโรงเรียนยังมีการจัดทำโครงการ โดยกำหนดรูปแบบตามคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเหมือนกันทุกโรงเรียน และบางโรงเรียนยังเพิ่มเติม โดยคำนึงถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สถานที่ในการจัดกิจกรรม และประเภทของโครงการ เข้าไปอีกด้วย

การกำหนดกิจกรรมนักเรียน ทุกโรงเรียนกำหนดตามคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ แต่มีบางโรงเรียนที่ไม่จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม และกิจกรรมส่งเสริมสินค้าไทย

ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานกิจกรรม พบว่า โรงเรียนมอบหมายให้หัวหน้าหมวดกิจกรรมและคณะกรรมการกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ ส่วนผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำโครงการกิจกรรมนักเรียนนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละโครงการและนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการชุมนุมหรือชมรมจะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ

สำหรับการจัดทำปฏิทินแผนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนมีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและกำหนดไว้ในปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน

2.3 การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนจะมอบหมายให้หัวหน้าหมวดกิจกรรมเป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน โดยผู้บริหารจะให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ จัดสรรงบประมาณให้ตามความเหมาะสม ย้ำความสะดวกในด้านอุปกรณ์ และอาคารสถานที่ ให้รางวัลและกำลังใจของชมรมชมรม มีบางโรงเรียนที่ผู้บริหารร่วมเป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรมอีกด้วย

งบประมาณที่สนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียน จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนใช้เงินบำรุงการศึกษา และเกือบทุกโรงเรียนเก็บเงินจากนักเรียนที่เป็นสมาชิกแต่ละโครงการ มีบางโรงเรียนที่มีเงินสนับสนุนจากเงินบริจาค จากสมาคมผู้ปกครองและครู จากสมาคมศิษย์เก่า และจากเงินสวัสดิการขายอาหาร

การประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนจะใช้การประกาศหน้าเสาธงในตอนเช้า การแจ้งในที่ประชุม จัดหมายเวียนแจ้งทราบ และติดประกาศให้ทราบ เกือบทุกโรงเรียนแจ้งข่าวสารในหนังสือพิมพ์โรงเรียน และบางโรงเรียนที่ประชาสัมพันธ์โดยจัดรายการเสียงตามสาย แจ้งข่าวสารทางวิทยุกระจายเสียงและแจ้งข่าวผ่านทางก้านและผู้ใหญ่บ้าน

สำหรับการควบคุมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า เกือบทุกโรงเรียนจะให้ผู้รับผิดชอบรายงานให้ทราบเป็นระยะๆ และอีกครั้งหนึ่งผู้บริหารจะติดตามและควบคุมการดำเนินงานด้วยตนเอง

2.4 การติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนมีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ สำหรับวิธีการประเมินผล โดยการประชุมและสรุปผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ จัดทำเป็นแบบประเมินผลและตรวจสอบโครงการ โดยใช้เกณฑ์ในการประเมินผล คือ ความพึงพอใจของผู้ดำเนินการและของผู้เข้าร่วมกิจกรรม กระบวนการจัดกิจกรรมและวิธีดำเนินการจัดได้เหมาะสม และประหยัดงบประมาณ ตามลำดับ

สำหรับผลการประเมิน จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนจะนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์โดยนำไปปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป บางโรงเรียนนำผลการประเมินที่ประสบผลสำเร็จไปใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ชุดที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยวิเคราะห์ในประเด็นสำคัญ 4 ด้าน คือ

2.1 นโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 8 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. นโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มีความชัดเจน
2. โครงสร้างการบริหารกิจกรรม ได้กำหนดอำนาจ หน้าที่ของฝ่ายต่างๆ ไว้
อย่างชัดเจน
3. นโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้ปฏิบัติสามารถนำไปปฏิบัติได้
3. ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการจัดกิจกรรมนักเรียน ได้รับการยอมรับจากครู –
อาจารย์ และนักเรียน
5. นโยบายและวัตถุประสงค์ที่ฝ่ายบริหารกำหนดไว้ ได้มีการชี้แจงให้ครู –
อาจารย์ ทราบ
6. ได้มีการสำรวจปัญหาและความจำเป็นต่างๆ ของโรงเรียนและชุมชน
ก่อนนำมากำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน
6. นโยบายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ เป็นที่ยอมรับของครู – อาจารย์ เป็น
ส่วนใหญ่
8. การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม
นักเรียน

ส่วนนโยบาย วัดอุประสงค์ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน ที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย 1 ข้อ คือ ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนเกิดความซ้ำซ้อนหรือ ก้าวถอยร่นมาก

2.2 การวางแผนกิจกรรมนักเรียน

จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก ทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. โรงเรียนได้จัดทำแผนงานการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ชัดเจน
2. ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้จัดทำแผนงานกิจกรรมนักเรียน มีความรู้ ความสามารถในการจัดทำแผนงานและโครงการมากพอ
3. มีการกำหนดครู – อาจารย์ รับผิดชอบในแผนงานการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้อย่างเหมาะสม
4. กระบวนการวางแผนกิจกรรมนักเรียนคำนึงถึงความสนใจ ความสามารถ ความถนัด และความต้องการของนักเรียน
5. ครู – อาจารย์ยินดีร่วมรับผิดชอบในการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน
6. หมวดยุติศาสตร์ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนงานกิจกรรมนักเรียน
7. แผนงานที่กำหนดไว้ครอบคลุมกิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้
8. แผนงานและโครงการต่าง ๆ ได้นำไปชี้แจงให้ครู - อาจารย์ที่รับผิดชอบทราบชัดเจน
9. โรงเรียนได้จัดสรรงบประมาณไว้สนับสนุนในโครงการต่าง ๆ ของกิจกรรมนักเรียน
10. ครู – อาจารย์ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน
11. เมื่อเกิดปัญหาในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน ได้มีการปรับแผนงานกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพ
12. ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้จัดทำแผนงานกิจกรรมนักเรียน ได้รับการคัดเลือกมาจากหมวดยุติศาสตร์ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

สำหรับกิจกรรมนักเรียนตามคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า กิจกรรมเหล่านี้ได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก ถึง 10 กิจกรรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. กิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และ
รักษาดินแดน

2. กิจกรรมกีฬา
3. กิจกรรมการใช้ห้องสมุด
4. กิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม
5. กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่างๆในหลักสูตร
6. กิจกรรมอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม
7. กิจกรรมนันทนาการ
8. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
9. กิจกรรมส่งเสริมการสหกรณ์
10. กิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ส่วนกิจกรรมที่ได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย มี 3 กิจกรรม เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย
2. กิจกรรมทัศนศึกษา
3. กิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

2.3 การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก 9 ข้อ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนตามแผนงานที่กำหนดไว้ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ครู – อาจารย์รับผิดชอบชัดเจน
2. ผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุน และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน
3. คณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการในฝ่ายต่างๆ มีความร่วมมือประสานงานได้ดี และมีประสิทธิภาพ
4. ครู – อาจารย์มีความยินดีที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนักเรียนตามที่โรงเรียนได้จัดขึ้น
5. ครู – อาจารย์มองเห็นประโยชน์และให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน
6. ในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน ได้รับการอำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์ สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆจากทางโรงเรียน

7. นักเรียนส่วนใหญ่ได้มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมนักเรียนตามความสมัครใจ
8. ในการดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน ได้มีการตรวจสอบ ควบคุม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
9. นักเรียนมีความกระตือรือร้นและให้ความสนใจในกิจกรรมนักเรียนที่จัดขึ้น

ส่วนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนที่ได้มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับ น้อย 1 ข้อ คือ ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมนักเรียน มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนที่จัดเป็นประจำ

2.4 การติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่า ได้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก 5 ข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ได้มีการกำหนดให้มีการประเมินผลกิจกรรมนักเรียนในโครงการต่างๆ ivo อย่างเป็นทางการอย่างเหมาะสม
2. การประเมินผลกิจกรรมนักเรียนได้กำหนดเครื่องมือประเมินผลแบบต่างๆ ivo ถูกต้อง เหมาะสมกับกิจกรรม
3. เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ได้มีการกำหนด ivo ชัดเจน
4. ได้มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ivo เป็นระยะ ๆ อย่างเหมาะสม
5. ผลการจัดกิจกรรมนักเรียนที่ประเมินได้ นำมาเป็นเครื่องมือใช้ในการ ปรับปรุงแผนงานและการดำเนินงานในครั้งต่อไป

ส่วนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนที่ได้มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับ น้อย 1 ข้อ คือ ผลการดำเนินการจัดกิจกรรมที่ประเมินได้ มีการจัดพิมพ์นำมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

สรุป กระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนตามสภาพที่เป็นอยู่หรือได้ดำเนินงานอยู่ พบว่า ได้มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับ มาก ทั้ง 4 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน
2. การวางแผนกิจกรรมนักเรียน
3. นโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน
4. การติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยกระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในเขตการศึกษา 3 มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี นับเป็นวัยที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพราะบุคคลในวัยนี้เป็นวัยที่มีความตั้งใจ กระตือรือร้น และทุ่มเทในการปฏิบัติงาน อีกอย่างหนึ่งเป็นวัยที่เฝ้าหาความก้าวหน้าสูง

วุฒิการศึกษาของผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า มีวุฒิปริญญาตรีและปริญญาโทใน อัตราส่วน 7 : 3 และมีผู้ให้สัมภาษณ์บางคนกำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาโทอยู่ด้วย ถือว่าผู้บริหารมีการพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน น่าจะเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษามากขึ้น ดังคำกล่าวของพนัส หันนาคินทร์ (2524 : 66) ที่ว่า "ถึงแม้ว่าปริญญาจะไม่เป็นเครื่องประกันว่าผู้บริหารผู้นั้นจะสามารถทำงานได้ผลก็ตาม แต่ก็ก็เป็นเครื่องแสดงถึงความสามารถทางสติปัญญาและความรู้ที่จะนำมาประกอบการงานได้พอสมควร" และนพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ (2525 : 39) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะและคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนด้านหนึ่ง คือ คุณสมบัติทางด้านวิชาการ ได้แก่ การศึกษาทางวิชาชีพของผู้บริหาร ความรู้ทั่วไปของผู้บริหารและประสบการณ์ของผู้บริหาร ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรจะต้องศึกษาเพิ่มเติมศาสตร์ทางการบริหารในระดับสูงขึ้นกว่าระดับปริญญาตรี เพื่อช่วยให้เกิดการยอมรับจากบุคลากรของโรงเรียน

สำหรับอายุราชการของผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 21 – 30 ปี ซึ่งถือว่ามีประสบการณ์สูงในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ สามารถเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติของระบบราชการได้เป็นอย่างดี จึงถือว่ามีคามเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง

ส่วนระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารในโรงเรียนปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์บางคนเพิ่งมารับตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบันไม่ถึง 1 ปี แต่อย่างไรก็ตามโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทานมีระบบการบริหารที่ชัดเจนอยู่แล้ว ดังนั้น จึงไม่ทำให้กระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนมีปัญหามากนัก ทุกคนได้ดำเนินงานต่อเนื่อง สามารถประสาน

แผนงานและโครงการต่างๆเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพียงแต่ว่าผลงานดีเด่นรางวัลพระราชทาน ที่ได้รับในสมัย ผู้บริหารปัจจุบันนั้น มีเพียง 6 ใน 18 คน เท่านั้น

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่า เพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ซึ่งเป็นวัยเดียวกันกับผู้บริหาร มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ก็มีมากพอสมควรที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท แสดงให้เห็นว่าบุคลากรของแต่ละโรงเรียนมีการตื่นตัวในการพัฒนาขีดความรู้ ความสามารถอยู่ตลอดเวลา ทำให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประเด็นการดำเนินงานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มากที่สุด นับว่าเป็นวัยที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เพราะเป็นวัยที่ผ่านประสบการณ์มากพอสมควร และมีความสุขเพียงพอที่จะปฏิบัติภารกิจให้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

2. กระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียน ได้วิเคราะห์ประเด็นสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่

2.1 นโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถปฏิบัติตามและนำมาทบทวนได้ง่าย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ว่า เต็มใจปฏิบัติตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของโรงเรียนที่กำหนดไว้ โดยนโยบายและวัตถุประสงค์จะสอดคล้องกัน กล่าวคือ ทุกโรงเรียนมีนโยบายที่จะตอบสนองความสนใจของนักเรียนให้มากที่สุด และมีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนักเรียนให้สัมพันธ์กับหลักสูตร และส่งเสริมนักเรียนผู้มีความรู้ ความสามารถ และตอบสนองความสนใจและความถนัดของนักเรียน

สำหรับการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ มีเพียงบางโรงเรียนที่หัวหน้าหมวดกิจกรรมมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ แสดงว่า ในการกำหนดนโยบายการจัดกิจกรรมนักเรียน นอกจากผู้บริหารจะเป็นผู้กำหนดเองแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายอีกด้วย ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ต้องการให้กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ และบุคคลที่กำหนดนโยบายได้รับการยอมรับจากครู - อาจารย์และนักเรียน

ซึ่งนับเป็นสิ่งที่ดี เพราะทำให้ทุกคนจะได้มีส่วนรับผิดชอบและมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรม นักเรียน มีผลทำให้บุคลากรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามทุกโรงเรียนควรให้ หัวหน้าหมวดกิจกรรมได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักเรียน เพราะเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนโดยตรงอยู่แล้ว

ส่วนโครงสร้างการจัดกิจกรรมนักเรียน จากผลการวิจัย พบว่า ทุกโรงเรียนมีการกำหนด แผนภูมิโครงสร้างการบริหารกิจกรรมนักเรียน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของฝ่ายต่างๆไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสะดวกในการประสานงานกับฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีขั้นตอน โดย ลักษณะของโครงสร้างการบริหารจะสัมพันธ์กับทุกฝ่าย ซึ่งผู้บริหารก็มีหน้าที่โดยตรงในการจัด กิจกรรมนักเรียน จำเป็นต้องติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด ควรพิจารณาดูแลการทำงาน และเอาใจใส่เพื่อที่จะทำให้การจัดกิจกรรมนักเรียน บทบาท หน้าที่รับผิดชอบและสายงานการ บังคับบัญชาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

สำหรับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ว่า ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับกิจกรรม นักเรียน เกิดความซ้ำซ้อนหรือก้าวท่างานากัน พบว่า ได้มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับ น้อย แสดงว่า ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนของครู - อาจารย์ไม่ค่อยจะมีความ ซ้ำซ้อนหรือก้าวท่างานากัน เพราะว่าครู - อาจารย์ทุกคนได้ทราบบทบาท และหน้าที่ของ แต่ละฝ่ายอย่างชัดเจนแล้วนั่นเอง ซึ่งแสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้ใช้การวิเคราะห์ในการตอบ เป็นอย่างดี

2.2 การวางแผนกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนมีการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีไว้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถามที่ว่า ทุกโรงเรียนมีการจัดทำแผนงานการจัดกิจกรรมนักเรียน ซึ่งจัดได้ครอบคลุม กิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมนักเรียนที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ โดยคำนึงถึงความ สนใจ ความสามารถ ความถนัด และความต้องการของนักเรียน ทุกกิจกรรมจะมีการจัดทำ โครงการโดยกำหนดรูปแบบการเขียนโครงการตามแบบของกรมสามัญศึกษา แต่มีบางโรงเรียน ที่เพิ่มเติม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรม ประเภทของโครงการ สถานที่จัดกิจกรรม ขึ้นมา เพื่อให้มีรายละเอียดของโครงการชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น การวางแผนกิจกรรมนักเรียน ต้องคำนึงถึงคนที่จะมาดำเนินงาน เงินงบประมาณที่จะมาสนับสนุน อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ ที่จะมาสนับสนุนว่ามีพร้อมเพียงใด

ส่วนผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนงานกิจกรรมนักเรียน ก็เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ได้รับการยอมรับโดยคัดเลือกมาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และทุกคนก็ยินดีร่วมรับผิดชอบในการวางแผนการจัดกิจกรรมนักเรียน หากเกิดปัญหาในการดำเนินงานก็มีการปรับแผนงานกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาเป็นคราวๆไป

กิจกรรมนักเรียนตามคู่มือการจัดกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ตัวเองถนัดและสนใจ จากการวิจัย พบว่า ทั้งผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นตรงกันว่า กิจกรรมที่โรงเรียนได้มีการดำเนินงานมากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน กิจกรรมกีฬา กิจกรรมการใช้ห้องสมุด กิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมวิชาต่างๆในหลักสูตร มีบางโรงเรียนที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย ซึ่งควรสนับสนุนให้นักเรียนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่ทุกคนต้องหันมานิยมใช้สินค้าไทย เพื่อช่วยกันประหยัด และปลูกฝังให้เยาวชนหันมาสนใจผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นในเมืองไทย สิ่งที่สำคัญกิจกรรมทุกกิจกรรมโรงเรียนจัดขึ้นมาเพื่อ เป็นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณภาพของสังคม เพราะการจัดกิจกรรมของนักเรียน นอกจากเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนแล้ว ยังเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนด้านบุคลิกภาพ และสติปัญญาอีกด้วย ประโยชน์ของกิจกรรมนักเรียนก็เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้อยู่ในสังคมประชาธิปไตย ฝึกความเป็นผู้นำในการทำงานเป็นหมู่คณะ มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี และมีความรักสถาบัน ได้ทำงานตามความถนัดและความสนใจ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนอีกด้วย

ถึงแม้ว่ากิจกรรมบางกิจกรรมอาจจะไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร เนื่องมาจากโรงเรียนขาดความพร้อมทั้งในเรื่องบุคลากรผู้สอนและขาดงบประมาณสนับสนุน แต่กิจกรรมตามคู่มือการจัดกิจกรรมที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะ ความรู้ ความสามารถ อีกทั้งเป็นการสร้างอาชีพให้กับนักเรียนที่มีความสนใจ และความถนัดเฉพาะทางได้ เช่น กิจกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ซึ่งทั้งในปัจจุบันและในอนาคต การดำเนินชีวิตของมนุษย์จะเกี่ยวข้องกับเครื่องจักรกลทั้งสิ้น ดังนั้นหากนักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านอุตสาหกรรมแล้ว ก็สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือนำไปประกอบอาชีพได้ โรงเรียนจึงควรสนับสนุนหรือส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมเหล่านี้ขึ้น แต่มีข้อจำกัดเรื่องเครื่องอุปกรณ์ที่จะต้องจัดหาเอง ซึ่งโรงเรียนไม่อาจทำได้ และการหาสถานประกอบการเพื่อสนับสนุนการเรียนก็ยังเป็นปัญหาที่ยากในการจัดการอยู่ด้วย สำหรับกิจกรรมทัศนศึกษา ซึ่งค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ น้อย โรงเรียนก็ควรตระหนักว่า ในยุคปัจจุบันคนรุ่นใหม่ควรที่จะได้เปิดหูเปิดตาเพื่อจะได้ทันกับความเปลี่ยนแปลง

แปลงของโลก หากโรงเรียนต้องมีการรับผิดชอบหรือนักเรียนมีภาระค่าใช้จ่ายสูงในการไปทัศนศึกษาต่างจังหวัด ก็อาจนำนักเรียนไปทัศนศึกษาในท้องถิ่นใกล้เคียงหรือสถานประกอบการต่างๆ เพื่อเป็นการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ให้กับนักเรียนได้อีกทางหนึ่ง กิจกรรมส่งเสริมการใช้สินค้าไทย ก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ทางโรงเรียนควรให้การส่งเสริม เพราะในภาวะเศรษฐกิจยุคปัจจุบัน ทุกคนควรหันมาช่วยกันประหยัดโดยการรณรงค์ให้มาใช้สินค้าไทย เพื่อให้เงินทองหมุนเวียนอยู่ในประเทศของเรา ไม่ควรใช้สินค้าจากต่างประเทศ หากสินค้าเหล่านั้นสามารถผลิตได้เองในประเทศของเรา อีกอย่างหนึ่งเพื่อเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนมีความรักและหวงแหนภูมิปัญญาของชาติไทยเราเอง แต่ที่น่าเสียดายที่โรงเรียนปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ซึ่งจะเป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย หากผู้บริหารและครู-อาจารย์ให้ความสนใจมากขึ้น

การจัดทำแผนงานกิจกรรมนักเรียนพบว่าเกือบทุกโรงเรียนมอบหมายให้หัวหน้าหมวดกิจกรรมและคณะกรรมการกิจกรรมนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ โดยมีการกำหนดเป็นปฏิทินแผนดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน และบรรจุอยู่ในปฏิทินปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้ ที่สำคัญคือ ง่ายต่อการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน สอดคล้องกับ สนานจิตร สุนทรทรัพย์ (ม.ป.ป. : 10) ได้กล่าวไว้ว่า ตารางการปฏิบัติงานเป็นกลไก ควบคุมให้เกิดการปฏิบัติตามแผน ทำให้บุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้สอดคล้องกันในระดับดำเนินการตามแผน ผู้บริหารโรงเรียนจึงควรให้ความสำคัญในการจัดทำและการใช้ปฏิทินปฏิบัติงาน

ส่วนการจัดทำโครงการกิจกรรมนักเรียนนั้น จากผลการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่อาจารย์ที่ปรึกษาแต่ละโครงการร่วมกับนักเรียนที่เป็นคณะกรรมการชุมนุมหรือชมรม จะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ ซึ่งเป็นผลดีในการจัดทำโครงการ เพราะจะได้ทราบความสนใจ และความต้องการของสมาชิก อีกอย่างหนึ่งยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูที่ปรึกษาและนักเรียนอีกด้วย มีเพียงโรงเรียนคงคาประชารักษ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่จะจัดสัมมนาคณะกรรมการสภานักเรียนเกี่ยวกับการเขียนโครงการ หลังจากนั้นคณะกรรมการสภานักเรียน จะไปเป็นพี่เลี้ยงให้กับคณะกรรมการชุมนุมหรือชมรมในการเขียนโครงการอีกทีหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นการฝึกให้นักเรียนมีทักษะ ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำโครงการ และฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการจัดกิจกรรมนักเรียน

2.4 การดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนได้มีการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนตามแผนงานที่กำหนดไว้ ส่วนใหญ่หัวหน้าหมวดกิจกรรมจะเป็นผู้รับผิดชอบดูแลในการดำเนินงาน โดยผู้บริหารจะสนับสนุนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนด้วยการจัดสรรงบประมาณให้ตามความเหมาะสม หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆตามสมควร หรืออำนวยความสะดวกด้านอุปกรณ์สถานที่ หรือให้รางวัลและก่อดำรงย่องชมเชย ซึ่งทุกโรงเรียนได้ปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยอำนวยความสะดวกให้ในทุกๆด้าน ตรงกับคำกล่าวของ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 96) ที่ว่า ลักษณะประจำตัวของผู้นำ เช่น ผู้นำจะต้องเป็นผู้เข้าไปมีส่วนร่วมในด้านกิจกรรม ด้านสังคม ให้ความร่วมมือ รู้จักปรับตัวและมีอารมณ์ขัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารถือเป็นตัวจักรสำคัญที่จะทำให้การจัดกิจกรรมนักเรียนประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะหากผู้บริหารให้การสนับสนุนในทุกๆด้านแล้ว บุคลากรก็จะให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ และเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

งบประมาณในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนจะใช้เงินบำรุงการศึกษาในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม และจำนวน 17 โรงเรียนเก็บเงินจากนักเรียนที่เป็นสมาชิกแต่ละชุมนุมหรือชมรมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรม แสดงว่า ทุกโรงเรียนยังต้องใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินจากนักเรียนที่เป็นสมาชิกอยู่ ผู้บริหารจึงควรที่จะประสานงานกับชุมชนหรือผู้มีจิตศรัทธา เพื่อสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมให้มากขึ้น มีบางโรงเรียนที่มีผู้สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมนักเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างชุมชนกับโรงเรียน อย่างไรก็ตามผู้รับผิดชอบในการจัดกิจกรรม แต่จะต้องระมัดระวังเกี่ยวกับการเก็บเงินจากนักเรียนที่เป็นสมาชิกแต่ละชุมนุมหรือชมรม โดยต้องตระหนักว่าจะมีนักเรียนที่มีปัญหาทางการเงินเพราะฐานะยากจน ซึ่งต้องการความช่วยเหลือ เราจึงไม่ควรเอาเรื่องเงินมาเป็นอุปสรรคในการจัดกิจกรรม

ส่วนการประชาสัมพันธ์กิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยการประกาศหน้าเสาธงในตอนเช้าแจ้งในที่ประชุม จัดหมายเวียนแจ้งทราบ ติดประกาศให้ทราบ ลงข่าวสารในหนังสือพิมพ์โรงเรียน เหมือนๆกันทุกโรงเรียน มีเพียงโรงเรียนนวมินทราชูทิศทักษิณ จังหวัดสงขลา และโรงเรียนทุ่งคาพิทยาคาร จังหวัดชุมพร ที่มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมโดยการประกาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง ซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงและเป็น

การประชาสัมพันธ์โรงเรียนอีกทางหนึ่งด้วย ดังคำกล่าวของนพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2525 : 99) ที่ว่า โรงเรียนควรจะตระหนักและมองเห็นความสำคัญของชุมชนและผู้ปกครองในการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนโรงเรียน ผู้วิจัยก็มีความเห็นว่า ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งควร ได้มีการประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เพื่อจะได้ร่วมกันจัดกิจกรรมนั้น ๆ ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และชุมชนจะได้มีส่วนสนับสนุนอีกด้วย อีกอย่างหนึ่งเป็นการร่วมมือกัน เพื่อให้เป็นโรงเรียนของชุมชนอย่างแท้จริง

การควบคุมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนมีการควบคุมการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน โดยให้ผู้รับผิดชอบรายงานให้ทราบเป็นระยะ ๆ และ ครั้งหนึ่งที่ผู้บริหารจะติดตามและควบคุมการดำเนินงานด้วยตัวเอง ซึ่งจะทำให้การดำเนินงาน กิจกรรมนักเรียนดำเนินไปด้วยความสะดวก มีประสิทธิภาพ หากมีปัญหาหรือเหตุขัดข้องก็สามารถแก้ไขได้ทันที และเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงานอีกด้านหนึ่งด้วย สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่ว่า ในการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนได้มีการกำกับตรวจสอบ ควบคุมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

มีข้อสังเกตว่า ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมนักเรียน มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนที่จัดเป็นประจำ พบว่า ได้มีการดำเนินงาน อยู่ในระดับน้อย แสดงว่าเป็นผลดีในการจัด กิจกรรมนักเรียน เพราะไม่กระทบกับการเรียนการสอน ซึ่งถือเป็นงานหลักของการบริหาร โรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักเรียนให้เป็นไปตามแผนงานและ โครงการที่ได้กำหนดไว้

2.5 การติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ทุกโรงเรียนมีการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดแต่ละโครงการ โดย วิธีการประชุมและสรุปผลให้ทุกคนทราบ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการดำเนินงานใน ครั้งต่อไป ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่บอกว่า ได้มีการติดตามประเมินผล การจัดกิจกรรมนักเรียนไว้เป็นระยะ ๆ และนำผลการจัดกิจกรรมที่ประเมินได้มาเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงแผนงานและการดำเนินงานในครั้งต่อไป ส่วนเกณฑ์การประเมินผล พบว่า ทุก โรงเรียนจะคำนึงถึงการจัดว่า กิจกรรมนักเรียนแต่ละกิจกรรมจัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในโครงการ และกระบวนการจัดได้เหมาะสมเพียงใด

สำหรับการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ในด้านการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า อยู่ในระดับ น้อย แสดงว่า ทำให้เห็นว่า โรงเรียนไม่ได้นำผลการประเมินมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการจัดกิจกรรมเท่าที่ควร ซึ่งการเผยแพร่ผลงานการดำเนินงานกิจกรรมแต่อย่างให้สาธารณชนรับทราบ ถือเป็น การประชาสัมพันธ์โรงเรียนอีกทางหนึ่ง และหากผลการประเมินที่ผ่านมา ไม่ว่าจะ มีผลการประเมินอย่างไร ก็ควรนำมาปรับปรุง หรือเป็นแนวทางป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการจัดกิจกรรม ในครั้งต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้กระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียน สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ควรให้บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนตั้งแต่ขั้นต้น จนถึงขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการ เพื่อให้ทุกคนได้เข้าใจ รับรู้ และให้ความร่วมมืออย่างแท้จริงในการปฏิบัติงาน
2. ควรมีการประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อความสะดวกในการติดต่อ และประสานงานการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. ควรมีคำสั่งแต่งตั้งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบให้เหมาะสม ตามความสามารถและความถนัดของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน เพื่อนำมาเป็นประโยชน์ในการพิจารณาผลงานอีกด้วย
4. ควบคุม กำกับ และ ติดตามการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
5. ควรจัดอบรมเรื่องการประเมินโครงการ เพื่อให้บุคลากรได้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประเมินโครงการ และการนำเสนอข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาระหว่างดำเนินการ
6. ควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน
7. ควรนำเอาผลการประเมินจากปีก่อนๆ มาพิจารณาหาทางป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป และควรนำมาประชุม พิจารณาร่วมกันทุกครั้ง ก่อนการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป
8. ควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ผู้อื่นทราบ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานครั้งต่อไป และเป็นการประชาสัมพันธ์โรงเรียนอีกด้วย ก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในคราวต่อไปอีกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมนักเรียนระหว่างโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน และโรงเรียนที่ไม่ได้รับรางวัลพระราชทาน ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร
2. ควรมีการวิจัยกระบวนการจัดกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ในเขตการศึกษาอื่นๆ
3. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมนักเรียน ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย (โรงเรียนสาธิต) ว่ามีความแตกต่างกันอย่างไร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย